

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נדרים

דפים פה - צא, פרשת שופטים תשע"ה

דרך ישרה תמצית הדף

צדף פה- פז

- *שמואל בדבר שלב"ל. *הפרה חלקית.
- א. האומרת קונם שאיני עושה על פיך לת"ק א"צ להפר לר"ע יפר שמא תעדיף ולריב"נ יפר שמא יגרשנה ותאסר, ומייתי דשמואל פסק כריב"נ ש"מ דקסבר אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ומקשינן ממקדיש מעשי ידי אשתו דעושה ואוכלת והמותר לר"מ הקדש ולר"י הסנדלר חולין ולשמואל הכי הלכתא ומתרצינן 1. פסק כריב"נ רק לענין העדפה, ודחי לימא הכי להדיא, או שיפסוק כת"ק או שיאמר אין הלכה כר"ע. 2. קונמות שאני דיכול לאסור דשלב"ל הואיל ויכול לאסור עליו חבירו, ודחי ה"מ בפירותיו אבל מנין לאסור דשלב"ל על חבירו והרי אין אדם אוסר פירות של חבירו על חבירו. 3. הכא איירי שאומרת יקדשו ידי לעושיהם וידים איתנהו בעולם ויחול מתי שתתגרש, ומייתי דדומה להו"א למוכר שדה ומקדיש לכשיקחנה דמהני, ודחי דהכא לאו בידה ודמי לשדה שמכרה דא"א לומר שתקדש לכשיקחנה, ואמרין שאשה גופה בידה משא"כ שדה שהיא ביד הלוקח, ודומה לשדה ממושכנת דיכול להקדיש לכשיפדנה ודחי דאשה אין בידיה להתגרש, אלא דמיא לשדה שממושכנת לעשר שנים ודחי דלאשה ליכא קיצותא. 4. למסקנא שאני קונמות שהם קדושת הגוף וכדאמרין הקדש חמץ ושחרור מפקיעין מידי שעבוד ותני ועוד שמא יגרשנה.
- ב. דיני הפרה חלקית 1. נדרה אשתו וסבור שנדרה בתו וכן בנזיר וקרובין או תאנים וענבים עליו לחזור ולהפר שנאמר יניא אותה, וגבי קריעה אף דכתיב על שאול ועל יהונתן אם אמרו לו מת אביו ואח"כ נמצא שמת בנו יצא ידי קריעה דאיירי שקרע בסתם והכא במפרש או שנודע לו בתוך כדי דבור, וכדין קרע על מי שנתעלף ומת בתוכ"ד דהוי כדיבור מלבד מגדף וע"ז מקדש ומגרש. 2. אמרה קונם תאנים וענבים לר"י ש קיים לתאנים כולו קיים ואם היפר לתאנים אינו מופר עד שיפר גם לענבים, לר"ע סגי בהפרה חלקית דהוקש להקמה, ולחכמים רק מה שקיים חל דהוקש להפרה שרק מה שהיפר מופר. 3. יודע אני שיש נדרים אבל איני יודע שיש מפירין יפר, יודע שיש מפירין אבל אינו יודע שזה נדר יפר ולר"מ לא יפר, ומייתי בלא ראות לרבי יהודה למעט סומא ולר"מ לרבותו ומתרצינן דכל מקום מעניינא דקרא.

*אשה שברשות עצמה. *התרת חכם קודם שחל. *אוסרת עצמה על בעלה.

- א. נדרי אשה שהיא ברשות עצמה 1. המדיר הנאה מחתנו יכול לתת מעות לבתו במתנה ע"מ שאין לבעלה רשות בהם, ולשמואל ה"ה באמר מה שתרצי עשי ולרב הבעל קנה דיד אשה כיד בעלה, והא דאשתו יכולה לזכות לאחרים ה"מ בשיתופי מבואות או כשיש לה חצר באותו מבוי ומהניא במיגו דזכיא לנפשה. 2. נדר אלמנה וגרושה יקום עליה שאם אמרה הריני נזירה לאחר שלושים יום אף שבתוכם נישאת אין הבעל יכול להפר בקודמין כל שהיתה שעה אחת ברשות עצמה, אבל אם נדרה ברשות הבעל יכול להפר כגון אשה נשואה שנדרה בנזיר לאחר שלושים ובעלה היפר ולאחמ"כ התגרשה. 3. אלמנה שאמרה הריני נזירה לכשאנשא ונישאת לר"י"ש יפר ולר"ע לא, ואשת איש שאמרה שתהיה נזירה לכשתגרש לר"ע יפר ולר"י"ש לא, דר"י"ש אזיל בתר חלות הנדר ור"ע בתר האמירה, ומשנתנו להו"א רק כר"ע ולמסקנא אף כר"י"ש כיון דתליא עצמה ביומי ולא בנישואין. 4. שלש נערות נדרהין קיימין, בוגרת ויתומה וכן יתומה בחיי האב.
- ב. אמרינן במשנתנו דבעל יכול להפר אף לפני שחל הנדר ולרבי נתן אינו יכול להפר עד שיחול, ודעת רב אחא בר"ה דפליגי אף בשאילה לחכם וכך השיא אשה לאדם שאסר הנאת העולם עליו אם ישא אשה לפני שילמד ועי"כ יכל להשאל, ולרב פפי פליגי רק בהפרה דכתיב מיפר מחשבות ערומים אבל בשאילה לכו"ע לל"ק לא מהני ולל"ב מהני. והשמועות 1. קונם שאיני נהנה לפלוני ולמי שאשאל עליו נשאל על הראשון ואח"כ על השני ש"מ דאינו נשאל עד שיחול הנדר, ודחי דלא ידוע למי קרא ראשון. 2. אמר קונם שאיני נהנה לפלוני והריני נזיר לכשאשאל עליו דנשאל על נדרו ואח"כ על נזרו, אתיא לר"א כרבי נתן, לל"ק דר"פ ככו"ע, ולל"ב תיובתא דדריש מלא יחל דברו דחל על דיבורא בעלמא.
- ג. הדינים באוסרת עצמה על בעלה 1. למשנה ראשונה שלש נשים יוצאות ונוטלות כתובה וחזרו לומר שלא תתן עיניה באחר ותקלקל על בעלה, ולכן האומרת טמאה אני לך תביא ראייה, השמים ביני לבינך יעשו דרך בקשה, ונטולה מן היהודים יפר חלקו ומשמשתו ותהא אסורה בהנאה מיהודים. 2. כהנת שאמרה טמאה אני לך, לרבא אוכלת בחולין ולרב ששת אוכלת בתרומה כדי שלא תוציא לעז על בניה, ומודה שאם יצאה מבעלה אינה אוכלת דאמרינן השתא נאנסה ומיהו יש לה כתובה ממתני דטמאה אני לך. 3. אמרה לבעלה גרשתני, לרב המנונא נאמנת משום חזקה אין אשה מעיזה פניה בבעלה דאפילו למשנה אחרונה אינה נאמנת רק מתי שבעלה אינו יודע שמשקרת, והשמים דמשנה אחרונה בעלה אינו יודע משום דלא קים ליה ביורה כחץ. ולרבא אינה נאמנת דזמנין דתקיף לה ומעיזה ואפילו למשנה ראשונה דמהימנא ה"מ אם מבזה את עצמה, והשמים דמשנה ראשונה ה"נ הוי ביזוי לומר שאינו יורה כחץ. 4. המקרים: אשה שהביאה מים לבעלה לרחוץ ידיו ואמרה שהיה ממוכרי הבשמים א"ר נחמן שנתנה עיניה באחר, וכן שלא היתה בדיחא דעתה ואמרה שהיה ממוכרי נפט, ומייתי מנואף שברח ולא נחבא ש"מ שהאשה מותרת וכן במקרה שהציל את הבעל מארס נחש מותרת וקמ"ל דלא תלינן במים גנובים ימתקו.
- הלכן עלך פרק אחד עשר – וסליקא לה מסכתא נדרים!

- א. איך כהנים יהנו שמא ישאל 1. לרשב"א אפשר להשאל על ההפקר אלא דהבא לא חיישינן. 2.

לר"ן א"א להשאל אבל בעלמא חיישין.

- ב. מח' ת"ק על ריב"נ 1. לא ס"ל דמהני הפרה על אחר גירושין. 2. הנדר לא חל אח"כ כיון שעכשיו א"א לו לחול.
- ג. הפקעה 1. לרש"י שעבוד לא מפקיע קדושת דמים לבדק הבית. 2. לר"ת מפקיע.
- ד. תוך כדי דיבור מ"ט 1. לר"ן דעת אדם שיוכל לחזור בו. 2. לר"ת הוא כהתנה שמא יעבור רבו.
- ה. המח' מה חל 1. בדעת רי"ש פליגי אי מופר לתאנים שהפר. 2. בדעת חכמים פליגי אי חל מה שהיפר או כלל לא הופר.

דף צ- צא רז

- א. המח' מתי שהבעל אינו יודע שזה נדר 1. לל"ק לר"מ לא יפר כלל, ולחכמים יפר ביום ששמע את הנדר. 2. לל"ב לר"מ יפר ביום ששמע, ולרבנן מיפר ביום ששמע שזה נדר.
- ב. קושית הגמ' מסומא 1. לל"ק קשיא בין לר"מ ובין לחכמים. 2. לל"ב קשיא רק לר"מ.
- ג. דינא דיד אשה כיד בעלה 1. לר"א גאון כשמואל, כיון דעיקר פלוגתיהו בדיני. 2. לר"ת כרב כיון דפליגי בנדרים דהוי דאיסורא. 3. לרמב"ם מיצוע, פסק כשמואל ובעי שיאמר תרתני, שאין לבעלך רשות ומה שתרצי תעשי.
- ד. הלכתא בתלתה נדרה 1. הלכה כרבנן דיפר אף נדר שלא חל עדין. 2. בנדר שלא עשויה לעבור אין להפר עד שיחול. 3. חכם לא מפר עד שיחול ובר"פ. 4. תולה בימים פליגי אי חכם מתיר, ולר"ן נראה דמתיר.
- ה. למשנה אחרונה להיכן הלך איסורא בטמאה אני לך 1. למגדר מלתא רבנן עקרי אף בקום ועשה. 2. אפקעינהו רבנן לקידושין. 3. דינא דלא נאמנת לאסור, ומשנה ראשונה לא מדינא קתני דאסורה.
- ו. העזה במקרה שבעלה יודע 1. הכא הבעל נאמן משום דקים ליה. 2. באשה שלא ילדה מאמינים לאשה, כיון דהבעל בא להפסיד.

שאלות לחזרה ושינון

- א. דיני אשה שהיא ברשות עצמה (4)
- ב. התרת חכם קודם שחל הנדר והמח' במאי פליגי והשמועות (2)
- ג. הדינים באוסרת את עצמה על בעלה (4)

דף פה- פז

- א. פסקי שמואל בדבר שלא בא לעולם ויישוב דבריו (4)
- ב. דיני הפרה חלקית (3)

דף פח- צא

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~150~

המערכת